

Төрөөс компанийн нийгмийн хариуцлагын талаар баримтлах бодлогод тусгуулах асуудлууд

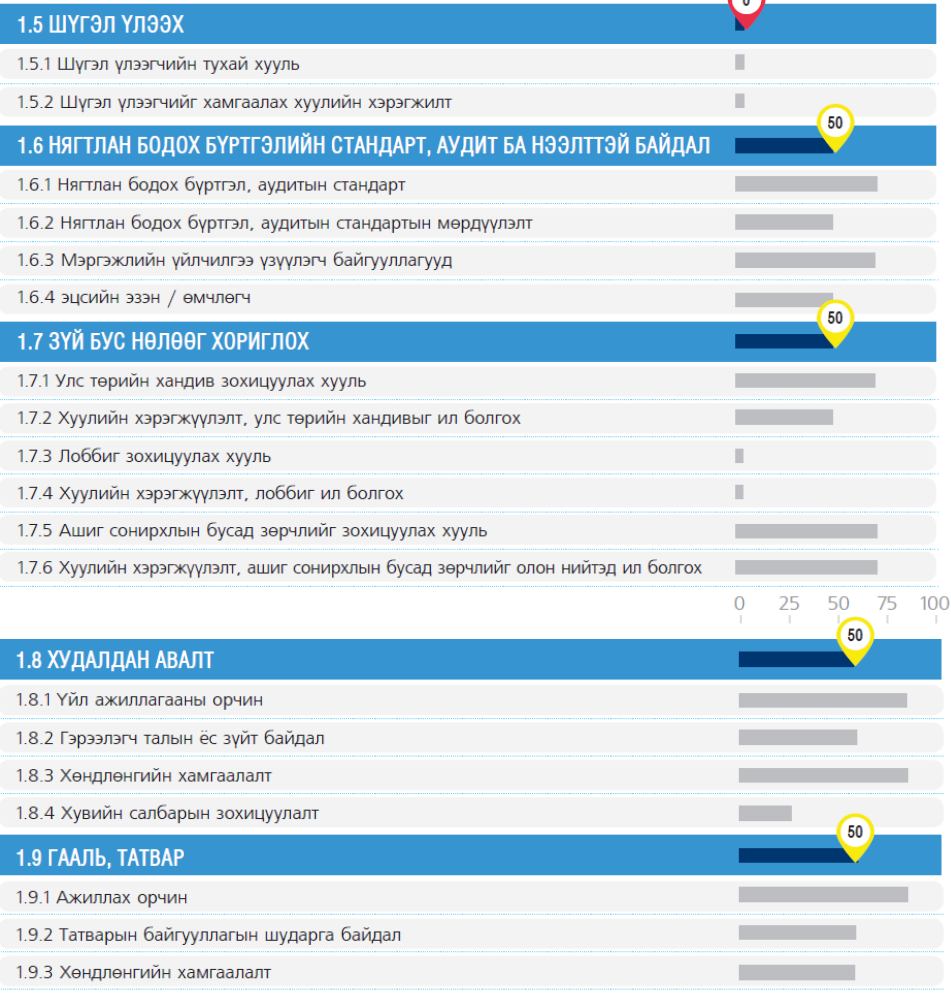
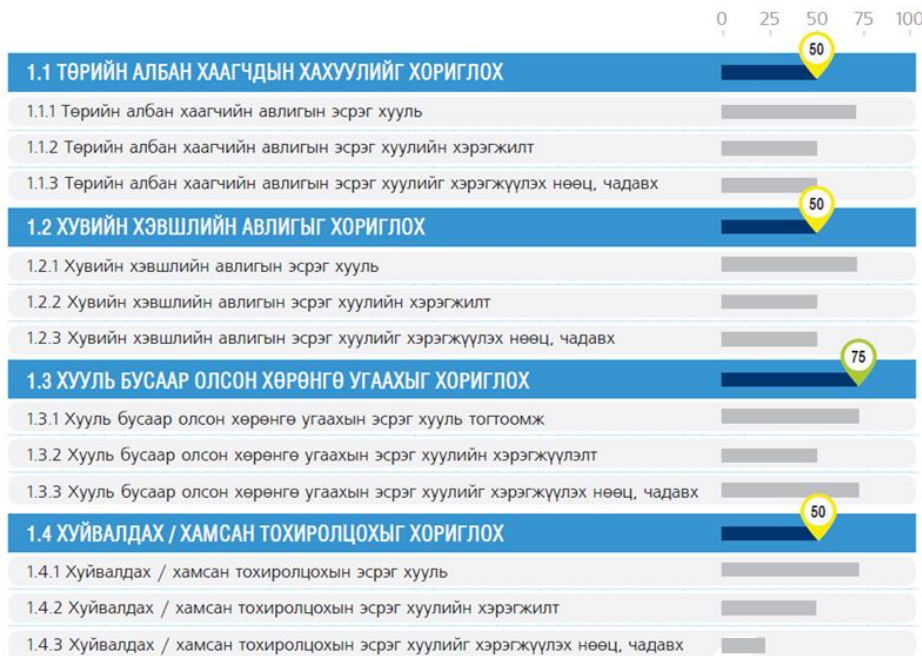
Нийгмийн өмнө хүлээсэн хариуцлага

МОНГОЛ УЛСЫН БИЗНЕСИЙН ОРЧНЫ ҮНЭЛГЭЭ-2018

ТӨРИЙН САЛБАРЫН ҮНЭЛГЭЭ

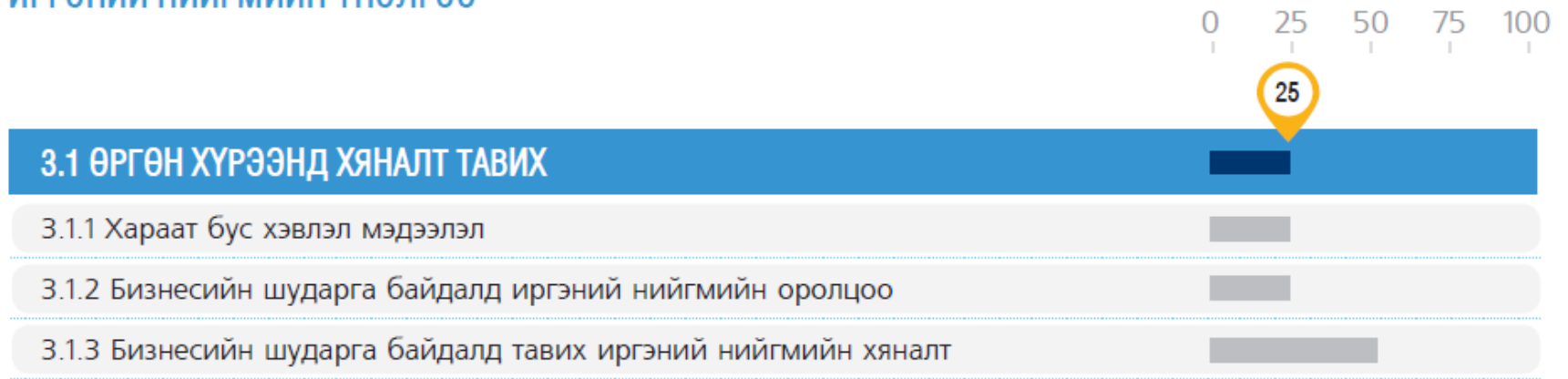
0 – ҮГҮЙ | 25 – ХЯЗГААРЛАГДМАЛ | 50 – ЗАРИМ ТАЛААРАА | 75 – ИХЭЭХЭН | 100 – БҮРЭН

Эх сурвалж: Шударга бизнес-Монгол улсын хөтөлбөр 2018 /Transparency International Mongolia/

МОНГОЛ УЛСЫН БИЗНЕСИЙН ОРЧНЫ ҮНЭЛГЭЭ-2018

ИРГЭНИЙ НИЙГМИЙН ҮНЭЛГЭЭ

0 – ҮГҮЙ | 25 – ХЯЗГААРЛАГДМАЛ | 50 – ЗАРИМ ТАЛААРАА | 75 – ИХЭЭХЭН | 100 – БҮРЭН

Эх сурвалж: Шударга бизнес-Монгол улсын хөтөлбөр 2018 /Transparency International Mongolia/

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛ

ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ

0 – ҮГҮЙ | 25 – ХЯЗГААРЛАГДМАЛ | 50 – ЗАРИМ ТАЛААРАА | 75 – ИХЭЭХЭН | 100 – БҮРЭН

Эх сурвалж: Шударга бизнес-Монгол улсын хөтөлбөр 2018 /Transparency International Mongolia/

Тогтвортой хөгжил – Компанийн нийгмийн хариуцлагын бодлого

Бизнесийн байгууллагын хүлээх хариуцлага

КОМПАНИЙН НИЙГМИЙН ХАРИУЦЛАГА

КНХ гэдэг нь аливаа байгууллага өөрийн үйл ажиллагаагаа хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй, **байгаль орчинд бохирдолгүй, нийгэмд сөрөг үр дагаваргүй, ил тод, нээлттэй** явуулна гэсэн ойлголт болно.

КНХ нь зөвхөн **буяны өглөг, хандив биш, тогтвортой хөгжилд оруулж буй хувь нэмрийг** хэлнэ.

Олон талын оролцогчдын **итгэл үнэмшил, хүлээлт, ашиг сонирхлыг** нэг цэгт төвлөрүүлэн нэгтгэж байдаг хүчин зүйл.

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛ

ТӨР

Компанийн нийгмийн хариуцлагыг сайжруулахын тулд төрөөс ямар бодлого зохицуулалт хийж болох талаас авч үзэх

ЖИШИГ ОРОН

Компанийн нийгмийн хариуцлагын жишиг орнуудын төрөөс хэрэгжүүлж буй бодлого

ДЭЛХИЙН ХЭМЖЭЭНИЙ ЖИШИГ КОМПАНИ

Дэлхийн хэмжээний жишиг компаниудын нийгмийн хариуцлагын талаарх бодлого хэрэгжилт

КОМПАНИ

ISO26000 зарчмыг хэрхэн компани дээрээ хэрэгжүүлэх талаас нь авч үзэх

ТББ, МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГА

Төрийн бус байгууллага болон мэргэжлийн байгууллагуудын ямар судалгаа явуулсан тэдний байр суурь

КОМПАНИЙН НИЙГМИЙН ХАРИУЦЛАГЫН ТАЛААРХ НИЙТЛЭЛ

Компанийн нийгмийн хариуцлагын талаар мэдлэгийг сайжруулахын тулд ямар арга хэмжээ авах нь зөв эсэх

НҮБ ОЛОН УЛСЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАЙР СУУРЬ ISO26000

Нэгдсэн үндэсний байгууллагын болон олон улсын байгууллагуудын хэрэгжүүлж буй бодлого

ИРГЭД

Компанийн нийгмийн хариуцлагын мэдлэгийг олж авах

КНХ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХАМТЫН ОРОЛЦООГ БИЙ БОЛГОХ

КНХ-ыг амжилттай хэрэгжүүлэхийн үндэс нь бүх талын оролцогчдын эдийн засаг, нийгэм, байгаль орчны талаар гаргах шийдвэрийг нэгтгэн, уялдуулан зохицуулах

Оролцогчид	Оролцоо
Төр засаг	Талууд хоорондын сайн харилцаа, сайн засаглалыг бий болгох суурь орчныг бүрдүүлэхэд оролцоно
Орон нутгийн удирдлага	Тодорхой бүс нутагтаа үйл ажиллагаа явуулахад ОН-ын засаг захиргааны байгууллагатай хамтран ажиллах чиглэлээ эхнээсээ нарийвчлан тохирч, үр дүнтэй хамтран ажиллах
Хөрөнгө оруулагч	Хөрөнгө оруулалтыг зөв, оновчтой төлөвлөж, санхүүжүүлэх
Хэрэглэгч	Хэрэглэгчтэй хариуцлагатай хамтран ажиллах нь бизнесийг тогтвортой үргэлжлэх нөхцлийг бий болгодог.
Ажилтан	Хүний нөөцийн цалин хөлс, нийгмийн халамж, ёс зүй, нууцлалын бодлогыг ямар түвшинд барьж ажиллахаа тодорхой тохирсноор ажилтнуудын компанидаа итгэх итгэлийг нэмэгдүүлж, хүлээлт нь зохистой түвшинд байх боломж бий болно.
Компани	Эрсдэл, боломжуудыг зөв удирдан төлөвлөх, өөрийн хамтрагч түншүүдийг үйл ажиллагаандаа өргөнөөр татан оруулах, компанийхаа нэр хүндийг өсгөх зэрэг олон асуудал компанийн удирдлагад оногддог.
Нийлүүлэгч	Нийлүүлэгчээ зөв сонгох, урт удаан хугацааны тогтвортой хамтын ажиллагаа

КНХ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ШААРДЛАГА

КНХ нь дараах үр ашгуудыг шууд болон шууд бусаар авчирдаг.

- Өрсөлдөх чадвар, хөрөнгө оруулалт нэмэгдүүлэх
- Компанийн нэр хүнд нийгэмд өсөн нэмэгдэх
- Тогтвортой, чадварлаг, үнэнч боловсон хүчнийг татах
- Тасралтгүй сайжруулалт бий болох
- Санхүүгийн үзүүлэлтийг сайжруулах
- Тогтмол борлуулалт, нийлүүлэлтийн сүвгийг бий болгох
- Өөрчлөлт, шинэчлэлийг хэрэгжүүлэх
- Нийгэмд хүлээн зөвшөөрөгдөх
- Баялгийг бүтээн бий болгох
- Төрийн байгууллагуудтай харилцах харилцаа сайжруулах
- Тогтвортой хэрэглээг дэмжих

Оролцогч талуудыг эрх үүргийг бодлогод тусгах

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛ

ТӨРӨӨС БАРИМТЛАХ БОДЛОГОД ТУСГАХ САНАЛ

Бодлогын хэв шинж		ХАМРАХ ХҮРЭЭ			
		1. Мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэх, чадавхийг бэхжүүлэх	2. Мэдээлэл, ил тод байдлыг сайжруулах	3. Нийгмийн хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт, нийтийн өмчийг захиран зарцуулах	4. Оролцогч талуудын манлайлалыг бий болгох
Бодлогын арга хэрэгслүүд	Эрх зүйн зохицуулалт	КНХ-ын чадавхийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн бодлого: -Ерөнхий, дээд боловсрол, Салбар бүрт чиглэсэн Мэргэшүүлэх сургалт	o КНХ тайлагнах зохицуулалтыг тусгуулж хэрэгжилтийг хангуулах	o Зарим хөрөнгө оруулалтыг хориглох хуулиуд o Тэтгэврийн сан, ЖДҮ сан	o КНХ хэрэгжүүлэгчид Төрийн худалдан авалтад давуу оролцох бодлого o Засгийн газрын Хариуцлагатай ХО-ын дэмжсэн хууль, журам
	Эдийн засгийн	o КНХ-тай байгууллагад давуу байдлыг олгох, дэмжлэг үзүүлэх o Нийгэмд чиглэсэн үйл ажиллагаа явуулдаг ИНБ-д урамшуулал, хөнгөлөлт үзүүлэх	КНХ-ын тайлагналыг урамшуулах хөшүүрэг бий болгох	o Хөрөнгө оруулагчдад татварын хөнгөлөлт (урамшуулал) үзүүлэх o Татаас олгох	КНХ-ыг бий болгоход чиглэсэн татварын хөнгөлөлт, нөхөн олговор, хөнгөлөлттэй зээл олгох,
	Мэдээллийн	o Судалгаа, боловсролын үйл ажиллагаа (хурал, семинар, сургалт) o Мэдээллийн эх үүсвэр (товхимол, вебсайт, судалгааны тайлан) o Ёс зүйн дүрэм ба удирдамж o Сайн санааны аян	o КНХ-ын тайлангийн удирдамж, нэгдсэн мэдээлэл o КНХ-тай үйл ажиллагаа явуулж байгааг нийтэд хөнгөлттэй мэдээлэх	o НХХО (товхимол, вебсайт)-ын тухай мэдээлэл o НХХО удирдамж, заавар, стандарт	o Төрийн худалдан авалт, хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн мэдээлэл (greend fund) o Төрийн байгууллагуудын нийгмийн хариуцлагын талаарх тайлан гаргах, мэдээлэх
	Түншлэлийн	o Мэргэжлийн холбоод, институтын түншлэл -Туршлага хуваалцах o Сайн дурын/Хамтын гэрээний	o КНХ-ын зөвлөгөө, мэдээллийн төвтэй болох o Олон талт оролцогч талуудын мэдээлэл солилцох, хурал зөвлөгөөн	o НХХО-ын түншлэл (Хөрөнгө оруулагч үндэстэн)	o Дотоодын ханган нийлүүлэгчийг дэмжих бодлого, Мэргэжлийн холбоод нийгмийн хариуцлагын хэрэгжүүлэх, бодлого, мэргэжлийн аудит, эрх олгох
	Холимог	КНХ-ийн төв, платформ, хөтөлбөрүүд (мэдээлэл цуглуулах, хамтран ажиллах)	Эко бүтээгдэхүүний шошиг, КНХ хэрэгжүүлдэг компанийн батламж	Олон нийтийн аудит, хяналт, оролцоог бий болгох, ОН-д мэдээлэх o Засгийн газрын ХХО-ын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө	o Нийгмийн тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх зорилго бүхий төсөл, хөтөлбөр, бизнесийг дэмжих бодлого /Хөдөлмөр эрхлэлт, байгаль орчин, эрүүл мэнд, боловсрол г.м/
		o Удирдлагын тайлагнах хэрэгслүүд (мэдээлэл, хамт олон, эсвэл эдийн засгийн) зэрэг олон талт оролцогчдын санаачлагууд (КНХ-ын "урамшуулал"		o Засгийн газрын болон бусад сангууд нийгмийн хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт (хамтран ажиллах, мэдээлэл, нийгэмд	
КНХ-ын бодлого зохицуулалт, Салбарын хөгжлийн бодлого, Засгийн газрын төлөвлөгөө					

Санал 1: Мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэх, чадавхийг бэхжүүлэх

БОДЛОГЫН ХЭВ ШИНЖ		ХАМРАХ ХҮРЭЭ
		1. Мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэх, чадавхийг бэхжүүлэх
БОДЛОГЫН АРГА ХЭРЭГСЛҮҮД	Эрх зүйн зохицуулалт	КНХ-ын чадавхийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн бодлого: -Ерөнхий, дээд боловсрол, Салбар бүрт чиглэсэн Мэргэшүүлэх сургалт
	Эдийн засгийн	о КНХ-тай байгууллагад давуу байдлыг олгох, дэмжлэг үзүүлэх о Нийгэмд чиглэсэн үйл ажиллагаа явуулдаг ИНБ-д урамшуулал, хөнгөлөлт үзүүлэх
	Мэдээллийн	о Судалгаа, боловсролын үйл ажиллагаа (хурал, семинар, сургалт) о Мэдээллийн эх үүсвэр (товхимол, вебсайт, судалгааны тайлан) о Ёс зүйн дүрэм ба удирдамж о Сайн санааны аян
	Түншлэлийн	о Мэргэжлийн холбоод, институтын түншлэл –Туршлага хуваалцах о Сайн дурын/Хамтын гэрээний
	Холимог	КНХ-ийн төв, платформ, хөтөлбөрүүд (мэдээлэл цуглуулах, хамтран ажиллах) о Удирдлагын тайлагнах хэрэгслүүд (мэдээлэл, хамт олон, эсвэл эдийн засгийн) зэрэг олон талт оролцогчдын санаачлагууд (КНХ-ын "урамшуулал" болон "хариуцлагагүй" нэртэй цагаан ба хар жагсаалт

Санал 2: Мэдээлэл, ил тод байдлыг сайжруулах

БОДЛОГЫН ХЭВ ШИНЖ		ХАМРАХ ХҮРЭЭ
		2. Мэдээлэл, ил тод байдлыг сайжруулах
БОДЛОГЫН АРГА ХЭРЭГСЛҮҮД	Эрх зүйн зохицуулалт	o КНХ тайлагнах зохицуулалтыг тусгуулж хэрэгжилтийг хангуулах
	Эдийн засгийн	o КНХ-ын тайлагналыг урамшуулах хөшүүрэг бий болгох
	Мэдээллийн	o КНХ-ын тайлангийн удирдамж, нэгдсэн мэдээлэл o КНХ-тай үйл ажиллагаа явуулж байгааг нийтэд хөнгөлттэй мэдээлэх
	Түншлэлийн	o КНХ-ын зөвлөгөө, мэдээллийн төвтэй болох o Олон талт оролцогч талуудын мэдээлэл солилцох, хурал зөвлөгөөн
	Холимог	o Эко бүтээгдэхүүний шошиг, КнХ хэрэгжүүлдэг компанийн батламж

Санал 3: Нийгмийн хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт, нийтийн өмчийг захиран зарцуулах

БОДЛОГЫН ХЭВ ШИНЖ		ХАМРАХ ХҮРЭЭ
		3. Нийгмийн хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт, нийтийн өмчийг захиран зарцуулах
БОДЛОГЫН АРГА ХЭРЭГСЛҮҮД	Эрх зүйн зохицуулалт	o Зарим хөрөнгө оруулалтыг хориглох хуулиуд o Тэтгэврийн сан, ЖДҮ сан
	Эдийн засгийн	o Хөрөнгө оруулагчдад татварын хөнгөлөлт (урамшуулал) үзүүлэх o Татаас олгох
	Мэдээллийн	o НХХО (товхимол, вебсайт)-ын тухай мэдээлэл o НХХО удирдамж, заавар, стандарт
	Түншлэлийн	o НХХО-ын түншлэл (Хөрөнгө оруулагч үндэстэн)
	Холимог	o Олон нийтийн аудит, хяналт, оролцоог бий болгох, ОН-д мэдээлэх o Засгийн газрын ХХО-ын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө o Засгийн газрын болон бусад сангууд нийгмийн хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт (хамтран ажиллах, мэдээлэл, нийгэмд оруулсан хувь нэмэр, тайлагнал)

Санал 4: Оролцогч талуудын манлайлалыг бий болгох

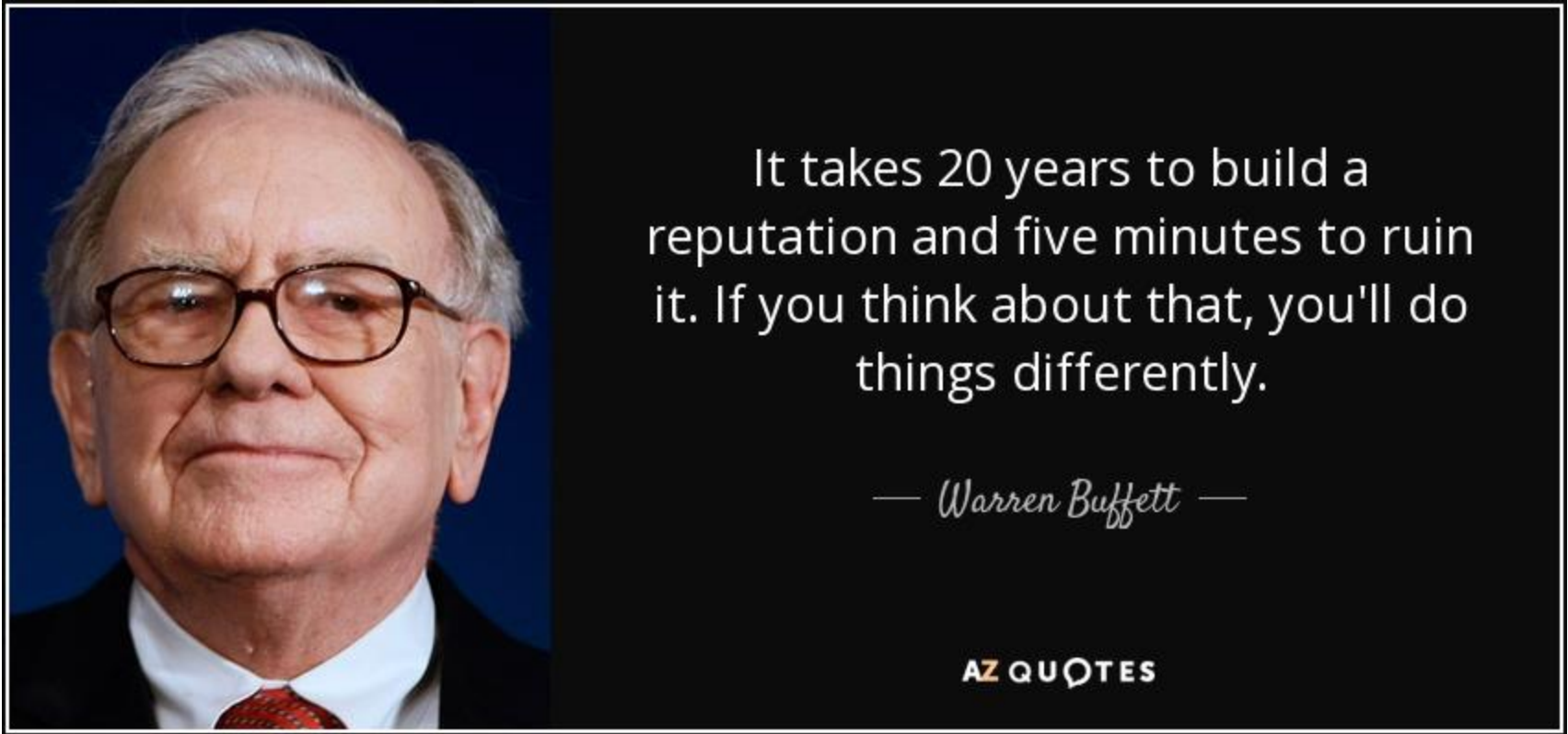
БОДЛОГЫН ХЭВ ШИНЖ		ХАМРАХ ХҮРЭЭ
		4. Оролцогч талуудын манлайлалыг бий болгох
БОДЛОГЫН АРГА ХЭРЭГСЛҮҮД	Эрх зүйн зохицуулалт	o КнХ хэрэгжүүлэгчид Төрийн худалдан авалтад давуу оролцох бодлого o Засгийн газрын Хариуцлагатай ХО-ын дэмжсэн хууль, журам
	Эдийн засгийн	o КНХ-ыг бий болгоход чиглэсэн татварын хөнгөлөлт, нөхөн олговор, хөнгөлөлттэй зээл олгох,
	Мэдээллийн	o Төрийн худалдан авалт, хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн мэдээлэл (green funding) o Төрийн байгууллагуудын нийгмийн хариуцлагын талаарх тайлан гаргах, мэдээлэх
	Түншлэлийн	o Дотоодын ханган нийлүүлэгчийг дэмжих бодлого o Мэргэжлийн холбоод нийгмийн хариуцлагын хэрэгжүүлэх, бодлого, мэргэжлийн аудит, эрх олгох
	Холимог	o Нийгмийн тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх зорилго бүхий төсөл, хөтөлбөр, бизнесийг дэмжих бодлого /Хөдөлмөр эрхлэлт, байгаль орчин, эрүүл мэнд, боловсрол г.м/

БОДЛОГЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭД БАРИМТЛАХ ЗАРЧИМ

Дараах зарчмуудыг орхигдуулахгүйгээр жигд авч явах

- Хүний эрхийг хүндлэн дээдлэх
- Бизнесийн ёс зүйг эрхэмлэн дээдлэх
- Нийтийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдал
- Байгаль орчинг хайрлан хамгаалах
- Тогтвортой хөгжлийг хангахад хувь нэмрээ оруулах
- Ажлын нөхцөл сайжруулах
- Салбарын уялдаа холбоо хамтын ажиллагааг сайжруулах
- Нийгмийн үйл ажиллагаа, хөрөнгө оруулалт, хөгжил цэцэглэлтэд оролцох
- Оролцогч талуудыг хүндэтгэн үзэх
- Хамтын ажиллагаа, дэмжлэг, туслалцаа үзүүлэх
- Хэрэглэгчдийн эрх ашиг, шударга өрсөлдөөний зарчмуудыг баримтлах
- Авилгал, хээл хахуулиас ангид байх
- Хариуцлага, ил тод байдал, тайлагнадаг байх

“Компаниудын нэр хүнд бий болгоход 20 жил шаардагдана.
Харин нэр хүндээ алдахад 5 минут л хангалттай.
Хэрэв үүнийг боддог бол та өөрөөр хийх болно”.